

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 2700/98**z dne 17. decembra 1998****o opredelitvah karakteristik strukturne statistike podjetij****(Besedilo velja za EGP)**

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 58/97 z dne 20. decembra 1996 o strukturni statistiki podjetij ⁽¹⁾ in zlasti člena 12(iii),

ker Uredba Komisije (ES, Euratom) št. 58/97 vzpostavlja skupni okvir za izdelavo statistik Skupnosti o strukturi, dejavnosti, konkurenčnosti in rezultatih podjetij v Skupnosti;

ker je treba vpeljati niz opredelitev za karakteristike strukturnih statistik podjetij;

ker so predvideni ukrepi usklajeni z mnenjem Odbora za statistični program,

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Karakteristike, navedene v členu 4 Uredbe (ES, Euratom) št. 58/97, so opredeljene v Prilogi te uredbe.
2. V teh opredelitvah sklici na računovodske izkaze podjetij uporabljajo naslove, določene v členu 9 (bilanca stanja), členu 23 (izkaz poslovnega izida) ali členu 43 (pojasnila k računovodskim izkazom) iz Direktive Sveta 78/660/EGS ⁽²⁾.

Člen 2

1. Države članice uporabljajo te opredelitve za podatke za leto opazovanja 1999 in naslednja leta.
2. Države članice uporabljajo te opredelitve tudi za podatke za leta opazovanja 1995, 1996, 1997 in 1998, kadar to ustreza obstoječim nacionalnim praksam.

Člen 3Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske skupnosti*.⁽¹⁾ UL L 14, 17.1.1997, str. 1.⁽²⁾ UL L 222, 14.8.1978, str. 11.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 1998

Za Komisijo

Yves-Thibault de SILGUY

Član Komisije

PRILOGA

OPREDELITVE KARAKTERISTIK

Koda: **11 11 0**

Naslov: **Število podjetij**

Opredelitev

Število podjetij, ki so kot statistična enota vsebovana v poslovnem registru, popravljenem za napake, zlasti v registru. Mirujoče enote so izključene. Ta statistični podatek naj bi vključil vse enote, ki so aktivne vsaj del obdobja opazovanja.

Koda: **11 12 0**

Naslov: **Število na novo nastalih podjetij, brez predhodnika**

Opredelitev

Število na novo nastalih podjetij, brez predhodnika, ki so kot statistična enota vsebovana v poslovnem registru, popravljenem za napake. Na novo nastala podjetja, brez predhodnika, pomenijo kombinacijo proizvodnih faktorjev z omejitvijo, da niso vključena nobena druga podjetja. Za novo nastala podjetja, brez predhodnika se ne štejejo tista, ki so nastala z združitvijo, razdružitvijo, delitvijo ali preoblikovanjem skupine podjetij. Prav tako niso vključena podjetja, ki vstopajo v podpopulacijo zaradi spremembe dejavnosti.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del števila podjetij (11 11 0)

Koda: **11 13 0**

Naslov: **Število podjetij, ki so prenehala, brez naslednika**

Opredelitev

Število podjetij, ki so prenehala, brez naslednika in ki so kot statistična enota vsebovana v poslovnem registru, popravljenem za napake. Prenehanje, brez naslednika pomeni razpustitev kombinacije proizvodnih faktorjev z omejitvijo, da niso vključena nobena druga podjetja. Za prenehanje, brez naslednika ne velja izstop iz statistične enote zaradi združitve, prevzema, razdružitve ali preoblikovanja skupine podjetij. Prav tako ne vključuje izstopov v podpopulacijo zaradi spremembe dejavnosti.

Koda: **11 21 0**

Naslov: **Število lokalnih enot**

Opredelitev

Število lokalnih enot, ki so kot statistična enota vsebovane v poslovnem registru, popravljenem za napake, predvsem v registru. Lokalne enote morajo biti vključene, čeprav nimajo plačanih zaposlenih. Statistika naj bi vključevala vse enote, ki so aktivne vsaj del obdobja opazovanja.

Koda: **11 31 0**

Naslov: **Število enot istovrstne dejavnosti**

Opredelitev

Število enot istovrstne dejavnosti, ki so kot statistična enota vsebovane v poslovnem registru, popravljenem za napake, predvsem v registru, ali oceno, če ta vrsta enot ni registrirana. Statistika naj bi vključevala vse enote, ki so aktivne vsaj del obdobja opazovanja.

Koda: **12 11 0**
 Naslov: **Prihodki od prodaje**

Opredelitev

Prihodki od prodaje obsegajo vsoto zneskov na računih, ki jih je izdala opazovana enota v obdobju opazovanja in to ustreza prodaji blaga ali storitev, dobavljenih tretjim osebam.

Prihodki od prodaje vključujejo vse dajatve in davke na blago ali storitve, izdane na računih prek enote, razen DDV, izdanega na računih prek enote nasproti kupca, in kakršnega koli podobnega odbitega davka, ki je neposredno povezan s prihodki od prodaje.

Vključuje tudi druge stroške (prevoza, pakiranja ipd.), prenesene na kupca, čeprav so ti stroški na računu navedeni posebej. Odšteti je treba znižanje cen, rabate in popuste, kakor tudi vrednost vrnjene embalaže.

Prihodek, ki je kategoriziran kot drugi prihodek od poslovanja, finančni prihodek in izredni prihodek v računovodskih izkazih družb, se izključi iz prihodka od prodaje. Subvencije za poslovanje, ki jih podelijo javne oblasti ali institucije Evropske unije, so prav tako izključene.

Za NACE Rev. 1, razredov 66.01 in 66.03, je ustrezní naslov te karakteristike „obračunane bruto zavarovalne premije“.

Opomba: Posredni davki se lahko delijo v tri skupine:

- (i) prva zajema DDV in druge odbitne davke, neposredno povezane s prihodkom od prodaje, ki so izključeni iz prihodka od prodaje. Podjetje te davke pobira v fazah in jih v celoti nosi končni kupec;
- (ii) druga skupina zadeva vse druge davke in dajatve, povezane z izdelki, ki so (1) povezani s prihodkom od prodaje in niso odbitni ali (2) davki na izdelke, ki niso povezani s prihodkom od prodaje. Tukaj so vključeni davki in dajatve na uvoz in davki na proizvodnjo, izvoz, prodajo, prevoz, lizing ali dobavo blaga in storitev ali kot rezultat njihove uporabe za lastno porabo ali lastno investiranje;
- (iii) tretja skupina davkov in dajatev je povezana s proizvodnjo. To so obvezna nevračljiva plačila, v gotovini ali v naravi, ki jih pobira država ali institucije Evropske unije v zvezi s proizvodnjo in uvozom blaga in storitev, zaposlitvijo delovne sile, lastništvom ali uporabo zemljišča, stavb ali drugih sredstev, uporabljenih pri proizvodnji, ne glede na količino ali vrednost blaga in storitev, proizvedenih ali prodanih.

Povezava k računovodskim izkazom

Prihodek od prodaje, kakor je opredeljen zgoraj za statistične namene, obsega računovodski naslov „neto promet“.

Povezava k drugim spremenljivkam

- prihodek od prodaje se uporablja pri izračunu *vrednosti proizvodnje* (12 12 0) in drugih agregatih in bilancah,
- prihodek od prodaje se lahko deli glede na dejavnost: prihodek od prodaje iz (i) glavne dejavnosti, (ii) industrijske dejavnosti, (iii) trgovinskih dejavnosti, (iv) posredniških dejavnosti (posredniki), (v) druge storitvene dejavnosti (18 11 0 do 18 15 0),
- prihodek od prodaje se lahko deli glede na vrsto proizvoda: *razčlenitev prihodka od prodaje glede na vrsto proizvoda* (18 21 0),
- prihodek od prodaje se lahko deli glede na vrsto kupca: *odstotni delež prihodkov od prodaje* (i) *prodajalci na drobno* (25 11 1), (ii) *profesionalni uporabniki* (25 11 2), (iii) *končni uporabniki* (25 11 3).

Koda: **12 12 0**
 Naslov: **Vrednost proizvodnje**

Opredelitev

Vrednost proizvodnje meri dejansko proizvedeni znesek v enoti na podlagi prodaje, vključno s spremembami zalog in nadaljnjo prodajo blaga in storitev.

Vrednost proizvodnje je opredeljena kot prihodki od prodaje, plus ali minus spremembe zalog končnih izdelkov, nedokončana proizvodnja blaga in storitev za nadaljnjo prodajo, minus nabave blaga in storitev za nadaljnjo prodajo, plus kapitalizirana proizvodnja, plus drugi prihodki od poslovanja (izključujoč podružnice). Prihodek in odhodek v računovodskih izkazih družbe, kategoriziran kot finančni ali izredni, je izključen iz vrednosti proizvodnje.

V nakupe blaga in storitev za nadaljnjo prodajo so vključeni nakupi storitev, kupljeni za predajo tretjim strankam v nespremenjenem stanju.

Za NACE Rev. 1, razredov 66.01 in 66.03, so potrebne posebne metode izračunavanja.

Opomba: Kapitalizirana proizvodnja vključuje proizvodnjo za svoj račun za vse blago, ki ga proizvajalci vodijo kot investicijo. Zanj vključuje proizvodnjo opredmetenih osnovnih sredstev (stavbe idr.) in neopredmetenih sredstev (razvoj programske opreme ipd.). Kapitalizirana proizvodnja je neprodana proizvodnja in se vrednoti po proizvodjalnih stroških. Tudi to investicijsko blago se vključi kot investicija.

Opomba: *Drugi prihodki od poslovanj* je naslov v računovodstvu družb. Vsebina tega naslova se lahko spreminja med sektorji in časoma ter kot taka ne more biti podrobno opredeljena za statistične namene.

Povezava k računovodskim izkazom družb

Sestavine vrednosti proizvodnje so vključene v naslednjih računovodskih naslovih:

- *neto prihodki od prodaje*
- del drugih prihodkov od poslovanja - brez subvencij,
- spremembe v zalogi končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje, del surovin in potrošnega materiala v zvezi z nakupom in spremembo v zalogi blaga za nadaljnjo prodajo,
- *delo, ki ga podjetje opravi za svoje lastne namene in se kapitalizira.*

Povezava k drugim spremenljivkam

Vrednost proizvodnje temelji na:

prihodkih od prodaje (12 11 0),

+/- *spremembe zalog končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje, proizvedenih v enoti* (13 21 3),

+/- *spremembe zalog blaga in storitev za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki* (13 21 1),

– *nabava blaga in storitev za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki* (13 12 0),

+ kapitalizirana proizvodnja,

+ drugi prihodki od poslovanja (brez subvencij).

— Vrednost proizvodnje se uporablja v izračunu *dodane vrednosti v stroških faktorjev* (12 15 0) in drugih skupnih vrednosti in zneskov.

Koda: **12 13 0**

Naslov: **Bruto trgovska marža**

Opredelitev

Ustreza vračilu dejavnosti nakupa in nadaljnje prodaje brez nadaljnje obdelave. Izračuna se iz prihodkov od prodaje, nabav in sprememb v zalogah blaga in storitev, kupljenih za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki.

Vključeno v prihodkih od prodaje, nabavah in spremembah zalog blaga in storitev za nadaljnjo prodajo so prodaje, nabave in spremembe zalog storitev, kupljenih za predajo tretjim strankam v nespremenjenem stanju.

Imenuje se tudi bruto trgovska marža.

Povezava k računovodskim izkazom družb

Ti zneski niso nujno prikazani ločeno v računovodskih izkazih družb. So del *neto prihodkov od prodaje* in surovin in potrošnega materiala.

Povezava k drugim spremenljivkam

Bruto trgovska marža temelji na:

prihodkih od prodaje iz trgovinske dejavnosti (18 13 0),

- *nakupih blaga in storitev za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki (13 12 0),*
- +/- *sprememba zalog blaga in storitev za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki (13 21 1),*
- *bruto trgovska marža je del vrednosti proizvodnje (12 12 0).*

Koda: **12 14 0**

Naslov: **Dodana vrednost v osnovnih cenah**

Opredelitev

Dodana vrednost v osnovnih cenah se izračuna iz vrednosti proizvodnje, plus subvencije na proizvode, minus nabave blaga in storitev (razen kupljenih za nadaljnjo prodajo v nespremenjenem stanju), plus ali minus sprememba v zalogi surovin in potrošnega materiala, minus drugi davki na proizvode, ki so povezani s prihodkom od prodaje in se ne odbijejo. Predstavlja dodano vrednost različnih vhodnih faktorjev v poslovnih dejavnostih zadevne enote.

Prihodek in odhodek, ki je v računovodskih izkazih družbe kategoriziran kot finančni ali izredni, se izključi iz dodane vrednosti.

Dodana vrednost v osnovnih cenah se izračuna kot „bruto“, zato ker se popravek vrednosti (kakor je amortizacija) ne odšteje.

Opomba: Subvencije za poslovanje se lahko ločijo v dve skupini.

- (i) Subvencije za proizvode so subvencije, plačljive na enoto blaga ali storitve. Subvencija je lahko določen denarni znesek na enoto blaga ali storitve ali pa se izračuna *ad valorem* kot določen odstotek od cene na enoto. Subvencija za proizvod običajno postane plačljiva, ko je blago ali storitev proizvedena, prodana ali uvožena, lahko pa je plačljiva tudi v drugačnih okoliščinah, npr. takrat, ko je blago preneseno, dano v lizing, dobavljeno ali uporabljeno za lastno porabo ali za lastno investiranje.
- (ii) Subvencije, povezane s proizvodnjo, so subvencije, ki jih enota prejme, ki niso povezane s količino ali vrednostjo proizvedenega ali prodanega blaga. Te subvencije opazno vključujejo subvencije za plačilno listo in delovno silo, subvencije za zaščito okolja ter donacije za pomoč pri obrestih.

Naložbene subvencije so izključene. Posebne metode izračunavanja so potrebne za NACE Rev. 1, razredov 66.01 in 66.03.

Opomba: Posredni davki se lahko razdelijo v tri skupine:

- (i) Prva zajema DDV in druge odbitne davke, povezane s prihodkom od prodaje, ki so izključeni iz prihodka od prodaje. Podjetje te davke pobira v fazah in jih v celoti nosi končni kupec.
- (ii) Druga skupina zadeva vse druge davke in dajatve, povezane z izdelki, ki so (1) povezani s prihodkom od prodaje in niso odbitni ali (2) davki na izdelke, ki niso povezani s prihodkom od prodaje. Tukaj so vključeni davki in dajatvena uvoz ter davki na proizvodnjo, izvoz, prodajo, prevoz, lizing ali dobavo blaga in storitev ali kot rezultat njihove uporabe za lastno porabo ali lastno investiranje.
- (iii) Tretja skupina davkov in dajatev je povezana s proizvodnjo. To so obvezna, nevračljiva plačila, v gotovini ali v naravi, ki jih pobira država ali institucije Evropske unije v zvezi s proizvodnjo in uvozom blaga in storitev, zaposlitvijo delovne sile, lastništvom ali uporabo zemljišča, stavb ali drugih sredstev, uporabljenih pri proizvodnji, ne glede na količino ali vrednost blaga in storitev, proizvedenih ali prodanih.

Povezava k računovodskim izkazom družb

Dodana vrednost v osnovnih cenah se lahko izračuna iz naslednjih računovodskih naslovov:

- *neto prihodek od prodaje,*
- *spremembe v zalogi končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje,*
- *delo, ki ga podjetje opravi za lastne potrebe in se kapitalizira,*

- *surovine in potrošni material,*
- *drugi stroški tujih storitev,*
- *del drugi poslovni stroški - brez davkov in dajatev, povezanih s proizvodnjo,*
- *del drugi poslovni prihodki - brez subvencij za poslovanje, povezanih s proizvodnjo.*

Povezava k drugim spremenljivkam

Vrednost v osnovnih cenah temelji na:

prihodku od prodaje (12 11 0),

- *nabavi blaga in storitev skupaj (13 11 0),*
- +/- *s premembe zalog (13 21 0),*
- + *kapitalizirana proizvodnja,*
- + *drugi prihodki od poslovanja (brez subvencij, povezanih s proizvodnjo),*
- *drugi davki na proizvode, ki so povezani s prihodkom od prodaje, vendar se ne odbijejo.*

Koda: **12 15 0**

Naslov: **Dodana vrednost v stroških faktorjev**

Opredelitev

Dodana vrednost v stroških faktorjev je bruto prihodek iz poslovnih dejavnosti po popravkih za subvencije za poslovanje in posredne davke.

Izračuna se lahko iz prihodka iz poslovanja, plus kapitalizirana proizvodnja, plus drugi prihodki od poslovanja, plus ali minus spremembe zalog, minus nabave blaga in storitev, minus drugi davki na proizvode, ki so povezani s prihodkom od prodaje in se ne dajo odbiti, minus dajatve in davki, povezani s proizvodnjo. Alternativni način izračuna je, da bruto poslovnemu presežku dodamo stroške dela.

Prihodek in odhodek, ki je v računovodskih izkazih družbe kategoriziran kot finančni ali izredni, je izključen iz dodane vrednosti.

Dodana vrednost v stroških faktorjev, ki se računa „bruto“ kot popravki vrednosti (kakor je amortizacija), se ne odšteje.

Opomba: Neposredni davki se lahko razdelijo v tri skupine:

- (i) Prva zajema DDV in druge odbitne davke, povezane s prihodkom od prodaje, ki so izključeni iz prihodka od prodaje. Podjetje te davke pobira v fazah in jih v celoti nosi končni kupec.
- (ii) Druga skupina zadeva vse druge davke in dajatve, povezane z izdelki, ki so (1) povezani s prihodkom od prodaje in niso odbitni ali (2) davki na izdelke, ki niso povezani s prihodkom od prodaje. Tukaj so vključeni davki in dajatve na uvoz in davki na proizvodnjo, izvoz, prodajo, prevoz, lizing ali dobavo blaga in storitev ali kot rezultat njihove uporabe za lastno porabo ali lastno investiranje.
- (iii) Tretja skupina davkov in dajatev je povezana s proizvodnjo. To so obvezna, nevračljiva plačila, v gotovini ali v naravi, ki jih pobira država ali institucije Evropske unije v zvezi s proizvodnjo in uvozom blaga in storitev, zaposlitvijo delovne sile, lastništvom ali uporabo zemljišča, stavb ali drugih sredstev, uporabljenih pri proizvodnji, ne glede na količino ali vrednost blaga in storitev, proizvedenih ali prodanih.

Posebne metode izračunavanja so potrebne za NACE Rev. 1, razredov 66.01 in 66.03.

Povezava k računovodskim izkazom družb

Dodana vrednost v stroških faktorjev se lahko neposredno izračuna iz naslednjih računovodskih naslovov:

- *neto prihodki od prodaje,*
- *spremembe v zalogi končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje,*
- *delo, ki ga podjetje opravi za lastne potrebe in se kapitalizira,*
- *surovine in potrošni material,*

- *drugi stroški tujih storitev,*
- *del drugi poslovni stroški,*
- *del drugi poslovni prihodki.*

Povezava k drugim spremenljivkam

Dodana vrednost v stroških faktorjev temelji na:

- prihodku od prodaje (12 11 0),
- +/- spremembe zalog (13 12 0),
- + kapitalizirana proizvodnja,
- + drugi prihodki od poslovanja,
- nakupi blaga in storitev skupaj (13 11 0),
- drugi davki na proizvode, ki so povezani s prihodkom od prodaje, vendar se ne odbijejo,
- dajatve in davki, povezani s proizvodnjo,
- dodana vrednost v stroških faktorjev se uporablja v izračunu *bruto poslovnega presežka* (12 17 0) in drugih agregatih in bilancah.

Koda: **12 17 0**

Naslov: **Bruto poslovni presežek**

Opredelitev

Bruto poslovni presežek je presežek, ki nastane iz poslovnih dejavnosti po poplačilu vhodnih faktorjev dela. Izračuna se lahko iz dodane vrednosti v stroških faktorjev, minus stroški dela. To je znesek, na voljo enoti, ki ji dovoljuje poplačilo dobaviteljem iz lastnih sredstev in dolga,

plačilo davkov in morebitno financiranje celotnih ali dela njihovih investicij.

Prihodek in odhodek, ki je v računovodskih izkazih družbe kategoriziran kot finančni ali izredni, je izključen iz bruto poslovnega presežka.

Povezava k računovodskim izkazom družb

Bruto poslovni presežek se lahko izračuna iz naslednjih računovodskih naslovov:

- *neto prihodek od prodaje,*
- *spremembe v zalogi končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje,*
- *delo, ki ga podjetje opravi za lastne potrebe in se kapitalizira,*
- *surovine in potrošni material,*
- *drugi stroški tujih storitev,*
- *drugi poslovni stroški,*
- *drugi poslovni prihodki,*
- *stroški dela.*

Povezava k drugim spremenljivkam

Bruto poslovni presežek temelji na:

- dodani vrednosti v stroških faktorjev* (12 15 0),
- *stroških dela* (13 31 0).

Koda: **13 11 0**

Naslov: **Nabava blaga in storitev skupaj**

Opredelitev

Nabava blaga in storitev vključuje vrednost vsega blaga in storitev, nabavljenih v obračunskem obdobju za nadaljnjo prodajo ali porabo v proizvodnem procesu, razen investicijske opreme, katere uporaba je registrirana kot poraba

osnovnih sredstev. Zadevno blago in storitve se lahko bodisi prodajo naprej z nadaljnjim preoblikovanjem ali brez njega, popolnoma porabijo v proizvodnem procesu ali se navsezadnje predajo v zalogo.

V teh nabavah so vključeni materiali, ki neposredno vstopijo v proizvodnjo blaga (surovine, polizdelki, sestavni deli), plus nekapitalizirano drobní inventar in oprema. Vključeni so tudi vrednost pomožnih materialov (maziva, voda, pakiranje, vzdrževanje in material za popravila, pisarniški material) kakor tudi energetski proizvodi. V tej spremenljivki je vključena tudi nabava materialov, narejenih za proizvodnjo investicijske opreme enote.

Storitve, poravnane med obdobjem opazovanja, so tudi vključene, ne glede na to, ali so industrijske ali neindustrijske. V tem znesku so plačila za vse delo, ki so ga opravile tretje osebe v imenu enote, vključno s tekočimi popravili in vzdrževanjem, delom na inštalacijah in tehnične študije. Plačila za namestitev investicijske opreme in vrednost osnovnih sredstev so izključena.

Vključena so tudi plačila za neindustrijske storitve, kakor so plačila za pravne in računovodske storitve, patenti in stroški za licence (kadar niso kapitalizirane), premije zavarovanja, stroški za sestanke delničarjev in upravljalnih teles, prispevki za poslovna in strokovna združenja, poštni, telefonski stroški, stroški za elektronsko komuniciranje, telegraf, faks, stroški prevoza blaga in osebja, stroški oglaševanja, provizije (kadar niso vključene v plače), rente, bančni stroški (razen plačil obresti) in vse druge poslovne storitve, ki jih nudijo tretje osebe. Vključene so storitve, ki so preoblikovane in kapitalizirane v enoti kot kapitalizirana proizvodnja.

Odhodek, klasificiran kot finančni odhodek, ali izredni odhodek v računovodskih izkazih družbe je izključen iz skupnih nabav blaga in storitev.

Nabave blaga in storitev se vrednotijo po nakupni ceni brez odbitnega DDV in drugih odbitnih davkov, neposredno povezanih s prihodkom od prodaje.

Vsi drugi davki in dajatve na proizvode se potemtakem ne odbijejo od vrednosti nabav blaga in storitev. Obravnavanje davkov na proizvodnjo ni pomembno za vrednotenje teh nabav.

Posebne metode izračunavanja so potrebne za NACE Rev.1, razredov 66.01 in 66.03.

Povezava k računovodskim izkazom družb

Nabave proizvodov in storitev se lahko izračunajo iz računovodskih naslovov:

- *surovine in potrošni material* (preden je narejen obračun spremembe v zalogi blaga in storitev),
- *drugi stroški tujih storitev* (preden je narejen obračun spremembe v zalogi blaga in storitev),
- *del drugih poslovnih stroškov*, del, vključen tukaj, zajema plačila za blago in storitve, ki niso vključene v dveh zgornjih naslovih (surovine in potrošni material in drugi stroški tujih storitev). Del, ki ni vključen tukaj, zadeva plačila davkov na proizvodnjo.

Povezava k drugim spremenljivkam

Nabave proizvodov in storitev skupaj se uporablja pri izračunu dodane vrednosti v stroških faktorjev (12 15 0) in drugih agregatih in bilancah.

Veliko postavk znotraj nabav proizvodov in storitev skupaj je posebej opredeljenih:

- *nabava proizvodov in storitev za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki* (13 12 0)
- *stroški poslovanja, povezani z zgradbami in opremo* (13 41 0), *s stroški prodaje* (13 42 0), *drugi stroški poslovanja* (13 43 0). Pazite, te tri spremenljivke, povezane s spremenljivko 13 12 0 zgoraj, so temeljita razčlenitev nabav blaga in storitev skupaj za podjetja v trgovini na debelo in drobno,
- *plačilo za najem delovne sile* (13 13 1),
- *plačila za dolgoročni in poslovni najem* (13 41 1),
- *nabava energetskih proizvodov* (20 11 0 in 20 21 0 do 20 31 0),
- *odstotni delež nabav pri trgovini na debelo in nabavnih združenjih* (25 21 1) in

Koda: **13 12 0**

Naslov: **Nabava blaga in storitev za prodajo v nespremenjeni obliki**

Opredelitev

Nabave za nadaljnjo prodajo so nabave za nadaljnjo prodajo tretjim osebam brez nadaljnje predelave. Vključuje tudi nabave storitev prek „računa“ storitvenih podjetij, to je tistih, katerih prihodek od prodaje sestoji ne samo od provizije posrednikov, zaračunane za transakcijo storitve (kot v primeru nepremičninskih posrednikov), ampak tudi iz dejanskega zneska, vključenega v transakcijo storitve, npr. nabave, ki jih opravijo turistične agencije za prevoze. Vrednost blaga in storitev, ki so prodani tretji osebi na podlagi provizije, so izključeni, ker posrednik, ki prejme provizijo, tega blaga niti ne kupi niti ne proda.

Ko so tukaj omenjene storitve za nadaljnjo prodajo, so zadevne storitve končni izdelek storitvene dejavnosti, pravice za uporabo predhodno določenih storitev ali fizična podpora storitvam. Nakupi blaga in storitev, opravljeni za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki, se vrednotijo po nabavni ceni brez odbitnega DDV in drugih odbitnih davkov, neposredno povezanih s prihodkom od prodaje. Vsi drugi davki in dajatve na proizvode se potemtakem ne odbijejo iz vrednotenja nabav blaga in storitev.

Obravnavanje davkov na proizvodnjo ni pomembno za vrednotenje teh nabav.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Nabave blaga in storitev, kupljenih za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki, niso nujno prikazane ločeno v računovodskih izkazih družbe. So del:

- *surovine in potrošni material,*
- *drugi stroški tujih storitev,*
- *drugi poslovni stroški.*

Povezava k drugim spremenljivkam

Del skupaj nabava blaga in storitev (13 11 0)

Nabava blaga in storitev za prodajo v nespremenjeni obliki se uporablja v izračunavanju *bruto trgovske marže* (12 13 0), in *vrednosti proizvodnje* (12 12 0) in drugih agregatih in bilancah.

Koda: **13 13 1**

Naslov: **Plačila za najem delovne sile**

Opredelitev

V ta znesek so vključena plačila zaposlitvenim agencijam in podobnim organizacijam za zagotovitev osebja. Vključeno je samo plačilo za zagotovitev osebja, ki ni povezano z zagotovitvijo določene industrijske ali druge neindustrijske storitve.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Plačila za najem delovne sile niso nujno prikazana ločeno v računovodskih izkazih družbe. So del *drugih stroškov tujih storitev* in *drugih poslovnih stroškov*.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Del skupaj nabava blaga in storitev (13 11 0).

Koda: **13 21 0**

Naslov: **Spremembe zalog blaga in storitev**

Opredelitev

Sprememba zalog (pozitivna ali negativna) je razlika med vrednostjo zalog na koncu in na začetku obdobja opazovanja. Sprememba zalog se lahko meri z vrednostjo prenosov v zaloge minus vrednost črpanj in vrednost kakršne koli ponavljajoče se izgube blaga, shranjenega v zalogah. Zaloge se beležijo po nakupnih cenah brez DDV, če jih dobavi druga enota, drugače pa v strošku proizvodnje.

Med zalogami (in spremembi zalog) se lahko naredi naslednja členitev:

- zaloge končnih proizvodov,
- zaloge nedokončane proizvodnje,
- zaloge blaga in storitev, kupljenih za nadaljnjo prodajo v nespremenjenem stanju,
- zaloge surovin in potrošnega materiala.

Vključene so zaloge končnih proizvodov ali v procesu proizvodnje, ki so bili proizvedeni v enoti in ki še niso bili prodani. Ti proizvodi vključujejo nedokončano proizvodnjo, ki pripada enoti, čeprav so ti obravnavani proizvodi v posesti tretjih oseb. Prav tako so izključeni proizvodi, ki pripadajo tretji osebi, a jih enota poseduje.

Vključene so zaloge blaga in storitev, kupljenih izključno za nadaljnjo prodajo v nespremenjenem stanju. Izključene so zaloge blaga in storitev, ki so dostavljene tretjim osebam na podlagi provizije. Proizvodi, kupljeni za nadaljnjo prodajo in skladiščeni pri storitvenih podjetjih, lahko vključujejo blago (industrijsko opremo v primeru inženirske pogodbe „na ključ“ ali zgradb pri gradbenem investitorju idr.), kakor tudi storitve (pravice do uporabe oglasnega prostora, prevoza, namestitvev idr.).

Ko so storitve dane v zalogo, so te storitve izhodni proizvod storitvene dejavnosti, pravice do uporabe predhodno določenih storitev ali fizična podpora storitvam.

Vključene so tudi zaloge surovin in pomožnega materiala, vmesnih proizvodov, sestavnih delov, energije, nekapitalizirani drobni inventar in storitve, ki pripadajo enoti.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Spremembe zalog blaga in storitev se lahko izračunajo iz naslednjih naslovov:

- spremembe v zalogi končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje,
- del surovin in potrošnega materiala,
- del drugi stroški tujih storitev,
- del drugi poslovni stroški.

Povezava k drugim spremenljivkam

- spremembe zalog blaga in storitev se uporabljajo v izračunu *dodane vrednosti v osnovnih cenah* (12 14 0) in drugih agregatih in bilancah,
- spremembe zalog blaga in storitev se lahko razčlenijo na (i) spremembe v zalogi blaga in storitev, nabavljenih za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki (13 21 1), (ii) spremembe v zalogi končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje, proizvedenih v enoti (13 21 3) in (iii) spremembe v zalogi surovin in potrošnega materiala.

Koda: **13 21 1**

Naslov: **Spremembe zalog blaga in storitev, nabavljenih za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki**

Opredelitev

Ta spremenljivka je opredeljena kot sprememba v zalogi po nabavni ceni brez DDV med koncem in začetkom obdobja opazovanja. Sprememba zalog se lahko meri z vrednostjo prenosov v zalogo proizvodov, kupljenih za nadaljnjo prodajo, minus vrednost črpanj in vrednost kakršne koli ponavljajoče se izgube blaga, ki je v zalogi.

Vključene so zaloge blaga in storitev, kupljenih izključno za nadaljnjo prodajo v nespremenjenem stanju. Izključene so zaloge blaga in storitev, ki so dostavljene tretjim osebam na podlagi provizije.

Proizvodi, kupljeni za nadaljnjo prodajo in skladiščeni pri storitvenih podjetjih lahko vključujejo blago (industrijsko opremo v primeru inženirske pogodbe „na ključ“ ali zgradb pri gradbenem investitorju, idr.), kakor tudi storitve (pravice do uporabe oglasnega prostora, prevoza, namestitvev idr.).

Ko so storitve dane v zalogo, so te storitve izhodni proizvod storitvene dejavnosti, pravice do uporabe predhodno določenih storitev, ali fizična podpora storitvam.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Spremembe v zalogi proizvodov in storitev, nabavljenih za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki, niso nujno prikazani ločeno v računovodskih izkazih družb. So *del surovin in potrošnega materiala, drugih stroškov tujih storitev in drugih poslovnih stroškov*.

Povezava k drugim spremenljivkam

- spremembe v zalogi blaga in storitev, nabavljenih za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki, se uporablja za izračun *bruto trgovske marže (12 13 0)*, *vrednosti proizvodnje (12 12 0)* in druge agregate in bilance,
- del spremembe zalog blaga in storitev (13 21 0).

Koda: **13 21 3**

Naslov: **Spremembe zalog končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje, proizvedenih v enoti**

Opredelitev

Ta spremenljivka je opredeljena kot sprememba v vrednosti zalog končnih proizvodov ali proizvodov med proizvodnjo, ki so bili proizvedeni v enoti in ki še niso bili prodani, med prvim in zadnjim dnevom obdobja opazovanja.

Ti proizvodi vključujejo nedokončano proizvodnjo, ki pripada enoti, čeprav so ti proizvodi v posesti tretjih oseb. Prav tako so izključeni proizvodi, ki pripadajo tretji osebi, a jih enota poseduje.

Zaloge se vrednotijo v proizvodnih stroških in se ovrednotijo pred popravkom vrednosti (kot je amortizacija).

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Sprememba zalog končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje se v izkazih podjetja zabeleži kot naslov *spremembe v zalogah končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje*.

Povezava k drugim spremenljivkam

- naslov spremembe v zalogi končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje se uporabi pri izračunu vrednosti proizvodnje (12 12 0) in drugih agregatov in bilanc,
- del spremembe zalog blaga in storitev (13 21 0).

Koda: **13 31 0**

Naslov: **Stroški dela**

Opredelitev

Stroški dela so opredeljeni kot skupna nadomestila, v gotovini ali blagu, ki jih je delodajalec izplačal zaposlenemu (redno ali začasno zaposlenim kakor tudi zaposlenim, ki delajo na domu) v zameno za opravljeno delo slednjih v obdobju opazovanja. Stroški dela vključujejo tudi davke in prispevke za socialno zavarovanje zaposlenega, zadržane pri enoti, kakor tudi delodajalčeve obvezne in prostovoljne socialne prispevke.

Stroški dela so sestavljeni iz:

- plač,
- delodajalčevih stroškov za socialno varnost.

Vsa nadomestila, izplačana v obdobju opazovanja, so vključena ne glede ali so plačana na podlagi delovnega časa, izdelka ali akorda, in ne glede na to, ali so plačana redno ali ne. Vključene so odpravnine, dodatki na delovno mesto in uspešnost, prostovoljna plačila, 13. plača (in podobni fiksni dodatki), plačila zaposlenim, ki naj bi bili odpuščeni, stroški bivanja, prevoza, življenjski stroški in družinska nadomestila, provizije, plačilo prisotnosti, nadur, nočnega dela idr., kakor tudi davki, prispevki za socialno zavarovanje in drugi zneski, ki jih plačujejo zaposleni in ki jih delodajalec odvede.

Vključeni so tudi stroški socialnega zavarovanja za delodajalca. Ti vključujejo delodajalčeve prispevke za socialno zavarovanje v pokojninske sheme, bolniške, porodniške, invalidnine, nezaposlenost, nezgode pri delu in poklicne bolezni, družinska nadomestila in druge sheme. Ti stroški so vključeni ne glede na to ali so v skladu s predpisi, kolektivno dogovorjeni, pogodbeni ali prostovoljni po naravi.

Plačila za najem delovne sile niso vključena v stroških dela.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Stroški dela so lahko izračunani neposredno iz naslednjih računovodskih naslovov:

— stroški osebja, kar je seštevek naslovov plače in stroški socialnih zavarovanj.

Povezava k drugim spremenljivkam

Stroški dela temeljijo na:

plačah (13 32 0),

+ stroških za socialno zavarovanje (13 33 0).

Stroški dela se uporablja v izračunu *bruto poslovnega presežka* (12 17 0) in drugih agregatov in zneskov.

Koda: **13 32 0**

Naslov: **Plače**

Opredelitev

Plače so opredeljene kot „celotno nadomestilo, v gotovini ali blagu, izplačljivo vsem osebam, naštetim na plačilni listi (vključno z zaposlenimi na domu), v zameno za opravljeno delo v računovodskem obdobju“ ne glede na to ali je plačano na podlagi delovnega časa, izdelka ali akorda in ne glede na to ali je plačano redno ali ne.

Plače vključujejo vrednost kakršnih koli socialnih prispevkov, davkov na dohodek in drugih, ki jih izplača zaposleni, četudi so dejansko odvedene pri delodajalcu in plačane neposredno shemam socialnega zavarovanja, davčnim oblastem idr. v imenu zaposlenega. Plače ne vključujejo socialnih prispevkov, ki jih plača delodajalec.

Plače vključujejo: vse odpravnine, dodatke, prostovoljna plačila, 13. plačo, odpravnine pri odpustu, stroške bivanja, prevoza, življenjske stroške in družinska nadomestila, napitnine, provizije, plačila prisotnosti idr., ki jih prejmejo zaposleni, kakor tudi davke, prispevke za socialno zavarovanje in druge zneske, ki jih plačujejo zaposleni in ki jih delodajalec odvede pri viru. Plače, ki jih delodajalec izplačuje v primeru bolezni, delovne poškodbe, porodniške ali skrajšanega delovnega časa se lahko zabeležijo tukaj ali pod stroški socialnega zavarovanja, odvisno od računovodske prakse enote.

Plačila za najem delovne sile niso vključena v plačah.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Plače so zabeležene v izkazih podjetja pod naslovom *plače*.

Povezava k drugim spremenljivkam

Plače se uporabljajo pri izračunu *stroškov dela* (13 31 0).

Koda: **13 33 0**

Naslov: **Stroški socialnega zavarovanja**

Opredelitev

Delodajalčevi stroški socialnega zavarovanja ustrezajo znesku, enakemu vrednosti prispevkov za socialno zavarovanje, ki nastanejo pri delodajalcu, zato da se zaščiti upravičenost zaposlenih do socialnih ugodnosti.

Stroški socialnega zavarovanja za delodajalca vključujejo prispevke delodajalca v sheme socialnega zavarovanja za pokojnine, bolniške, porodniške, invalidnost, nezaposlenost, delovne nesreče in poklicne bolezni, družinska nadomestila in druge sheme.

Vključeni so stroški za vse zaposlene, vključno z zaposlenimi na domu in pripravnike.

Vključeni so stroški za vse sheme, ne glede na to ali so v skladu s predpisi, kolektivno dogovorjeni, pogodbeni ali prostovoljni po naravi. Plače, ki jih delodajalec izplačuje v primeru bolezni, delovne poškodbe, porodniške ali skrajšanega delovnega časa se lahko zabeležijo tukaj ali pod plače, odvisno od računovodske prakse enote.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Stroški socialnega zavarovanja so zabeleženi v izkazih podjetja kot naslov *stroški socialnih zavarovanj*.

Povezava k drugim spremenljivkam

Stroški socialnega zavarovanja se uporabijo v izračunu *stroškov dela* (13 31 0).

Koda: **13 41 0**

Naslov: **Stroški poslovanja, povezani z zgradbami in opremo**

Opredelitev

Stroški poslovanja, povezani z zgradbami in opremo, so sestavljeni iz:

- stroškov, povezanih z zgradbami, vključno:
 - najemnina, plačila za energijo za ogrevanje in elektriko ter vzdrževanje in popravila zgradb,
 - plačila poslovnega najema,
- izdatkov, povezanih z opremo, vključno:
 - plačila za vzdrževanje in popravilo vseh strojev (vključno računalnikov in prevoznih sredstev) ter stroški najemnin,
 - plačila poslovnega najema strojev.

Povezava k računovodskim izkazom družb

Stroški poslovanja, povezani z zgradbami in opremo, niso nujno ločeni v izkazih podjetja. So del *surovine in potrošni material, drugi stroški tujih storitev in drugi poslovni odhodki*.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del nabava blaga in storitev skupaj (13 11 0).

Za dejavnosti trgovine (Področje G NACE Rev. 1), drugi deli nabav blaga in storitev skupaj so: *nabava blaga in storitev za prodajo v nespremenjeni obliki* (13 12 0), *stroški prodaje* (13 42 0) in *drugi stroški poslovanja* (13 43 0).

Koda: **13 41 1**

Naslov: **Plačila za dolgoročni in poslovni najem blaga**

Opredelitev

Plačila za dolgoročni najem vključujejo vse stroške, povezane z najemom opredmetenih sredstev za obdobje, daljše od enega leta.

Poslovni najemi so tisti najemi, pri katerih ostajajo pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom pri najemodajalcu. Pri poslovnem najemu najemnik prejme pravico do uporabe trajnih dobrin za določeno časovno obdobje, ki je lahko dolgo ali kratko in ni nujno vnaprej dogovorjeno. Ko najemno obdobje poteče, najemodajalec pričakuje, da bo prejel nazaj svoje blago v bolj ali manj enakem stanju kakor takrat, ko je bilo oddano v najem, razen običajne obrabe. Tako najemno obdobje ne pokriva celotnega ali pretežnega dela ekonomske življenjske dobe blaga. Plačila za poslovni najem blaga so povezana s stroški uporabe opredmetenih sredstev, na voljo enoti prek takšnih pogodb.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Plačila za dolgoročni in poslovni najem blaga niso nujno ločena v izkazih podjetja. So del *drugih stroškov tujih storitev in drugih poslovnih stroškov*.

Povezava k drugim spremenljivkam

del nabava blaga in storitev (13 11 0),

del stroški poslovanja, povezani z zgradbami in opremo (13 41 0)

Koda: **13 42 0**

Naslov: **Prodajni stroški**

Opredelitev

Prodajni stroški, ki tvorijo del „nabava blaga in storitev“, so sestavljeni iz stroškov oglaševanja, prevoza blaga, potnih stroškov, hotelske namestitve, stroškov reprezentance in drugih stroškov, povezanih s prodajo blaga (vključno s plačili za najem delovne sile).

Povezava k računovodskim izkazom družb

Stroški prodaje niso nujno ločeni v izkazih podjetja. So del surovine in potrošni material, drugih stroškov tujih storitev in drugih poslovnih odhodkov.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del nabava blaga in storitev skupaj (13 11 0).

Za dejavnosti trgovine (Področje G NACE Rev. 1), so drugi deli od nabav blaga in storitev: nabava blaga in storitev za prodajo v nespremenjeni obliki (13 12 0), stroški poslovanja, povezani z zgradbami in opremo (13 41 0) in drugi stroški poslovanja (13 43 0).

Koda: **13 43 0**

Naslov: **Drugi stroški poslovanja**

Opredelitev

Druge stroške poslovanja lahko na primer sestavljajo stroški za knjigovodenje, svetovanje, pisarniške potrebščine, zaposlovanje, zavarovalne premije, stroške kolektivnega prevoza zaposlenih, bančne storitve (razen plačil obresti), poštno in telekomunikacijske stroške (telefon, teleks).

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Drugi stroški poslovanja niso nujno ločeni v izkazih podjetja. So del surovin in potrošnega materiala, drugih stroškov tujih storitev in drugih poslovnih odhodkov.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del nabava blaga in storitev skupaj (13 11 0).

Za dejavnosti trgovine (Področje G NACE Rev. 1), so drugi deli od nabav blaga in storitev: *nabava blaga in storitev za prodajo v nespremenjeni obliki* (13 12 0), *stroški poslovanja, povezani z zgradbami in opremo* (13 41 0) in *stroški prodaje* (13 42 0).

Koda: **15 11 0**

Naslov: **Bruto investicije v opredmetena osnovna sredstva**

Opredelitev

Investicije v obdobju opazovanja v vsa opredmetena osnovna sredstva. Vključena so nova in obstoječa opredmetena osnovna sredstva, bodisi da so bila kupljena od tretjih oseb ali proizvedena za lastno uporabo (tj. usredstvena proizvodnja opredmetenih osnovnih sredstev), ki imajo uporabno življenjsko dobo več kakor eno leto vključno z neproizvedenimi opredmetenimi osnovnimi sredstvi, kakor je zemljišče. Začetna meja določitve uporabne življenjske dobe sredstva, ki je lahko usredstveno, se lahko poveča glede na računovodsko prakso podjetja, kadar te prakse zahtevajo večjo pričakovano uporabno življenjsko dobo kot eno leto, navedeno zgoraj.

Vse investicije so ovrednotene pred (to je bruto) popravki vrednosti in pred zmanjšanjem prihodka zaradi odtujitve. Kupljeno blago se vrednoti po nakupni ceni, to so stroški prevoza in namestitve, pristojbine, davki in drugi stroški prenosa lastništva so vključeni. Lastno proizvedena opredmetena osnovna sredstva se ovrednotijo po proizvodnih stroških. Blago, dobljeno s preoblikovanjem (kakor so združitve, prevzemi, razdružitve in odcepitve) je izključeno. Nakupi drobnega inventarja, ki niso usredstveni, so vključeni pod tekoči odhodek.

Vključena so tudi vsa povečanja, predelave, izboljšave in obnove, ki podaljšajo življenjsko dobo ali povečajo proizvodne zmogljivosti osnovnega sredstva.

Stroški tekočega vzdrževanja so izključeni kakor tudi vrednost in tekoči odhodek za osnovna sredstva, pridobljena z najemnimi in zakupnimi pogodbami. Investicije v neopredmetena in finančna sredstva so izključene.

Kadar se izstavljanje faktur, dobava, plačilo in prva uporaba sredstva lahko zgodijo v različnih obdobjih opazovanja, se za beleženje investicij predlaga naslednja metoda:

Investicije se beležijo, ko se lastništvo prenese na enoto, ki jih namerava uporabiti. Usredstvena proizvodnja se zabeleži, ko je proizvedena. V zvezi z beleženjem investicij v nedoločljivih fazah bi morali vsak del investicije zabeležiti v obdobju opazovanja, v katerem so narejene.

V praksi morda to ne bo izvedljivo in računovodska načela za podjetja lahko pomenijo, da je treba uporabiti naslednje približke te metode:

- (i) investicije so zabeležene v obdobju opazovanja, v katerem so bile dobavljene,
- (ii) investicije so zabeležene v obdobju opazovanja, v katerem so dane v proizvodni proces,
- (iii) investicije so zabeležene v obdobju opazovanja, v katerem je zanje izstavljen račun,
- (iv) investicije so zabeležene v obdobju opazovanja, v katerem so plačane.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Investicije niso prikazane v bilanci stanja. Vendar so povečanja, odprodaje in prenosi vseh osnovnih sredstev, kakor tudi popravek vrednosti teh osnovnih sredstev, prikazana v bilanci stanja ali v pojasnilih k računovodskim evidencam.

Opredmetena osnovna sredstva so v računovodskih izkazih podjetja navedena pod naslovom *osnovna sredstva — opredmetena osnovna sredstva*.

Povezava k drugim spremenljivkam

Bruto investicije v opredmetena osnovna sredstva temeljijo na:

bruto investicijah v zemljo (15 12 0),

+ *bruto investicije v obstoječe zgradbe in objekte (15 13 0),*

+ *bruto investicije v gradnjo in adaptacijo objektov (15 14 0),*

+ *bruto investicije v stroje in opremo (15 15 0).*

Koda: **15 12 0**

Naslov: **Bruto investicije v zemljišča**

Opredelitev

V tej spremenljivki so, poleg zemljišča, vključena podzemna nahajališča, gozdovi in podtalnice. Kadar je zemljišče kupljeno z obstoječimi zgradbami in vrednost dveh sestavnih delov ni deljiva, se skupna vrednost zabeleži pod tem naslovom, če se oceni, da vrednost zemljišča presega vrednost obstoječih zgradb. Če se oceni, da je vrednost obstoječih zgradb večja od vrednosti zemljišča, se skupna vrednost zabeleži pod bruto investicije v obstoječe zgradbe in objekte (15 13 0). Tukaj je vključeno tudi zemljišče, ki je oplemeniteno le z izravnavanjem, položitvijo cevovodov ali pripravo poti ali cest. Zemljišča, pridobljena s preoblikovanji (kakor so združitve, prevzemi, razdružitve in odcepitve), so izključena.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Investicije niso prikazane v bilanci stanja. Vendar so povečanja, odprodaje, prenosi vseh osnovnih sredstev, kakor tudi popravki vrednosti teh osnovnih sredstev, prikazani v bilanci stanja ali v pojasnilih k računovodskim evidencam.

Zemljišče ni ločeno prikazano v seznamu opredmetenih osnovnih sredstev v računovodskih izkazih podjetja pod *osnovna sredstva - opredmetena osnovna sredstva - zemljišča in zgradbe*. Del, ki se nanaša na zgradbe, mora biti izključen iz tega dela. Del *plačila na račun* in del *opredmetena osnovna sredstva v gradnji* morata biti vključena zato, ker se navezujeta na zemljišče.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del bruto investicije v zgradbe in objekte (15 11 0).

Koda: **15 13 0**

Naslov: **Bruto investicije v obstoječe zgradbe in objekte**

Opredelitev

Investicije vključujejo strošek obstoječih zgradb in objektov, pridobljenih med obdobjem opazovanja. Kjer je zemljišče kupljeno z obstoječimi zgradbami in vrednost dveh sestavnih delov ni deljiva, se skupna vrednost zabeleži pod tem naslovom, če se oceni, da vrednost obstoječih zgradb presega vrednost zemljišča. Če se oceni, da je vrednost zemljišča večja od vrednosti obstoječih zgradb, se skupna vrednost zabeleži pod bruto investicije v zemljišče (15 12 0). Nakup novih stavb, ki še nikoli niso bile uporabljene, je izključen. Obstoječe zgradbe in objekti, pridobljeni s preoblikovanji (kakor so združitve, prevzemi, razdružitve in odcepitve), so izključeni.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Investicije niso prikazane v bilanci stanja. Vendar so povečanja, odprodaje, prenosi vseh osnovnih sredstev, kakor tudi popravki vrednosti teh osnovnih sredstev, izkazani v bilanci stanja ali v pojasnilih k računovodskim evidencam.

Bruto investicije v gradnjo in adaptacijo objektov niso ločeno prikazane v seznamu opredmetenih osnovnih sredstev v računovodskih izkazih podjetja pod *osnovna sredstva - opredmetena osnovna sredstva - zemljišča in zgradbe*. Deli, ki se nanašajo na zemljišče in obstoječe zgradbe in objekte, morajo biti izključeni iz tega dela. Del *plačil na račun* in *opredmetena osnovna sredstva v gradnji* morata biti vključena zato, ker se navezujeta na obstoječo gradnjo in adaptacijo objektov.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del bruto investicije v opredmetena osnovna sredstva (15 11 0).

Koda: **15 14 0**

Naslov: **Bruto investicije v gradnjo in adaptacijo objektov**

Opredelitev

Ta spremenljivka pokriva odhodek v obdobju opazovanja za gradnjo ali spremembo namembnosti zgradb. Nakupi novih zgradb, ki še nikoli niso bile uporabljene, so izključeni. Tukaj so vključena tudi povečanja, predelave, izboljšave in obnove, ki podaljšajo življenjsko dobo ali povečajo proizvodne zmogljivosti zgradb.

Vključene so stalne instalacije, kot so vodovod, centralno ogrevanje, prezračevanje, osvetljava idr. Kakor tudi stroški gradnje za črpališča nafte (vrtanje), delujoči rudniki, cevovodi, vodi za prenos energije, plinovodi, železniški tiri, pristaniške naprave, ceste, mostovi, viadukti, odtoki in druge izboljšave gradbišča. Tekoči stroški vzdrževanja so izključeni.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Investicija ni prikazana v bilanci stanja. Vendar so povečanja, odprodaje, prenosi vseh osnovnih sredstev, kakor tudi popravki vrednosti teh osnovnih sredstev, prikazani v bilanci stanja ali v pojasnilih k računovodskim evidencam.

Bruto investicije v obstoječe zgradbe in objekte niso ločeno prikazane v seznamu opredmetenih osnovnih sredstev v računovodskih izkazih podjetja pod *osnovna sredstva - opredmetena osnovna sredstva - zemljišča in zgradbe*. Deli, ki se nanašajo na zemljišča in gradnjo in adaptacijo objektov, morajo biti izključeni iz tega dela. Del *plačila na račun* in del *opredmetena osnovna sredstva v gradnji* morata biti vključena zato, ker se navezujeta na obstoječe zgradbe in objekte.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del bruto investicije v opredmetena osnovna sredstva (15 11 0).

Koda: **15 15 0**

Naslov: **Bruto investicije v stroje in opremo**

Opredelitev

Ta spremenljivka pokriva stroje (pisarniške stroje idr.), posebna vozila, uporabljena na poslovnem kompleksu, druge stroje in opremo, vsa vozila in plovila, ki se uporabljajo zunaj poslovnega kompleksa, to je motorna vozila, komercialna vozila in tovornjake kakor tudi posebna vozila vseh vrst, ladje, železniške vagoni idr., ki so pridobljeni kot novi ali iz druge roke v obdobju opazovanja. Stroji in oprema, pridobljeni s preoblikovanji (kakor so združitve, prevzemi, razdružitve in odcepitve), so izključeni. Tukaj so vključena tudi povečanja, predelave, izboljšave in obnove, ki podaljšajo življenjsko dobo ali povečajo proizvodne zmogljivosti teh osnovnih sredstev. Stroški tekočega vzdrževanja so izključeni.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Investicije niso prikazane v bilanci stanja. Vendar so povečanja, odprodaje in prenosi vseh osnovnih sredstev, kakor tudi popravki vrednosti teh osnovnih sredstev, izkazani v bilanci stanja ali v pojasnilih k računovodskim evidencam.

Bruto investicija v stroje in opremo je vključena v seznam opredmetenih osnovnih sredstev, vključenem v računovodskih izkazih podjetja pod *osnovna sredstva - opredmetena osnovna sredstva - oprema in druga delovna sredstva in druge naprave in inventar, orodja in stroji*. Dela plačila na račun in opredmetena osnovna sredstva v gradnji morata biti vključena zato, ker se navezujeta na stroje in opremo.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del bruto investicije v opredmetena osnovna sredstva (15 11 0).

Koda: **15 21 0**

Naslov: **Prodaja opredmetenega investicijskega blaga**

Opredelitev

Prodaja opredmetenih osnovnih sredstev vključuje vrednost obstoječega opredmetenega investicijskega blaga, prodanega tretjim osebam. Prodaje opredmetenega investicijskega blaga se ocenijo po dejanski ceni (brez DDV), in ne po knjižni vrednosti, po odštevu kakršnih koli stroškov za prenos lastništva, ki bi jih imel prodajalec. Popravki vrednosti in odtujitve razen prodaje so izključeni.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prodaja investicijskega blaga ni prikazana v bilanci stanja. Vendar so povečanja, odprodaje, prenosi vseh osnovnih sredstev, kakor tudi popravki vrednosti teh osnovnih sredstev, izkazani v bilanci stanja ali v pojasnilih k računovodskim evidencam.

Opredmeteno investicijsko blago se nanaša na sredstva, navedena v računovodskih izkazih podjetja pod *osnovna sredstva - opredmetena osnovna sredstva*.

Koda: **15 31 0**

Naslov: **Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, pridobljenih s finančnim najemom**

Opredelitev

S finančnim najemom najemnik pridobi pravico do uporabe trajne dobrine v zameno za najemna plačila za vnaprej določeno obdobje in dolgi rok. Če so vsa tveganja in koristi lastništva dejansko ne pa pravno prenesene od

najemodajalca k najemniku, gre za finančni najem. Pri finančnem najemu najemno obdobje pokriva celotni ali pretežni del ekonomskega življenjskega obdobja trajne dobrine. Na koncu najemnega obdobja ima najemnik pogosto možnost, da kupi blago po nominalni ceni. Vloga najemodajalca je izrecno finančna.

Vrednost, ki se pripozna, ustreza tržni vrednosti blaga, če bi bilo kupljeno. Ta vrednost je načeloma znana v pogodbi, ali se lahko oceni s seštevkom vseh vplačil, ki pokrivajo povračilo glavnice. Del vplačil, ki ustreza plačilu obresti, se izključuje.

Ta vrednost mora biti pripoznana takrat, ko je sredstvo dano v najem.

Letna plačila za sredstva v finančnem najemu morajo biti izključena. Vrednost sredstev, uporabljenih pod najemi, ki niso finančni, morajo tudi biti izključena.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Opomba: Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, pridobljenih s finančnim najemom ni omenjena v četrti direktivi. Vendar nekateri nacionalni računovodski standardi dovoljujejo, da se ta sredstva usredstviijo v bilanci stanja.

Povezava k drugim spremenljivkam

Opomba: Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, pridobljenih s finančnim najemom, ni vključena v *bruto investicije v opredmetena osnovna sredstva* (15 11 0).

Koda: **16 11 0**

Naslov: **Število oseb, ki delajo**

Opredelitev

Število oseb, ki delajo, je opredeljeno kot skupno število oseb, ki delajo pri opazovani enoti (vključno z lastniki, ki delajo, partnerji, ki redno delajo v enoti in neplačanimi družinskimi člani), kakor tudi vse osebe, ki delajo izven enote in ki ji pripadajo in ki jih enota plačuje (to so prodajni zastopniki, osebe, ki dobavljajo, skupine za popravila in vzdrževanje). Vključuje tudi osebe, odsotne za kratko obdobje (npr. bolniško, plačani dopust ali posebni dopust), in tudi tiste, ki stavkajo, vendar ne tistih, ki so odsotni za nedoločeno obdobje. Vključuje tudi delavce s krajšim delovnim časom, ki so tako obravnavani v skladu z zakoni zadevne države in ki so na plačilni listi, kakor tudi sezonski delavci, vajenci in delavci na domu, ki so na plačilni listi.

Število oseb, ki delajo, izključuje delovno silo, ki jo enoti posredujejo druga podjetja, osebe, ki izvajajo popravila in vzdrževalna dela v enoti povpraševanja v imenu drugih podjetij, kakor tudi tiste, ki so na obveznem služenju vojaškega roka.

Neplačani družinski člani so osebe, ki živijo z lastnikom enote in redno delajo za enoto, vendar nimajo pogodbe za storitev in ne prejemajo fiksnega zneska za delo, ki ga opravijo. To je omejeno na osebe, ki niso vključene na plačilno listo druge enote, kot da je to njihova glavna zaposlitev.

Opomba: Za preverjanje primerljivosti podatkov je potrebno označiti, ali so prostovoljni delavci vključeni v to postavko ali ne.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Število oseb, ki delajo, se zabeleži v opombi k izkazom podjetja (člen 43(8)).

Povezava k drugim spremenljivkam

Število oseb, ki delajo, se lahko razdeli na *število zaposlenih* (16 13 0) in neplačani delavci.

Koda: **16 13 0**

Naslov: **Število zaposlenih**

Opredelitev:

Število zaposlenih je opredeljeno kot tiste osebe, ki delajo za delodajalca in ki imajo pogodbo o zaposlitvi in prejema plačilo v obliki plače, honorarja, odpravnine, plačilo na akord ali nadomestilo v blagu.

Odnos med delodajalcem in delojemalcem obstaja, ko je dogovor, ki je lahko formalen ali neformalen, med podjetjem in osebo, običajno sklenjen prostovoljno med obema strankama, pri čemer oseba, ki dela za podjetje prejme v zameno nadomestilo v denarju ali blagu.

Delavec velja kot prejemnik plače določene enote, če on ali ona prejema plačo od enote, ne glede na to, kje je delo opravljeno (znotraj ali izven proizvodne enote). Delavec začasne zaposlovalne agencije velja kot delojemalec začasne zaposlovalne agencije in ne enote (stranka), v kateri dela.

Še posebej veljajo za delojemalce:

- plačani lastniki, ki delajo,
- študentje, ki imajo formalno obveznost, s katero prispevajo k procesu proizvodnje enote v zameno za nadomestilo in/ali storitev izobraževanja,
- zaposleni s pogodbo, posebej oblikovano za spodbujanje zaposlovanja nezaposlenih oseb,
- delavci na domu, če gre za ekspliciten dogovor, da je delavec na domu plačan na podlagi opravljenega dela in če so vključeni na plačilni listi.

Število zaposlenih vključuje delavce za skrajšani delovni čas, sezonske delavce, stavnkajoče delavce ali delavce na kratkotrajnem dopustu, ne vključuje pa osebe, ki so na dolgotrajnem dopustu.

Število zaposlenih ne vključuje prostovoljnih delavcev.

Število redno zaposlenih se izračuna na isti način kot število oseb, ki delajo, namreč kot število delovnih mest in se izmeri kot letno povprečje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del Števila oseb, ki delajo (16 11 0).

Številne kategorije zaposlenih so posebej opredeljene.

- *Število zaposlenih s skrajšanim delovnim časom* (16 13 1)
- *Število vajencev* (16 13 2)
- *Število oseb, ki delajo na domu* (16 13 5)

Koda: **16 13 1**

Naslov: **Število zaposlenih s skrajšanim delovnim časom**

Opredelitev:

To je del števila zaposlenih, izračunan tako, da se nanaša na število opravljenih ur na teden, za katere so delavci plačani; to število ur velja v razmerju z dolžino, ki velja za polni delovni teden v državah članicah ali v panogah enote ali v enoti sami.

Delavci s skrajšanim delovnim časom so osebe, katerih običajno število delovnih ur je manjše od normalnega delovnega časa. Ta opredelitev vključuje vse oblike skrajšanega časa (poldnevno delo, delo za en, dva ali tri dni na teden idr.).

To število se lahko vzpostavi na državni, regionalni, panožni ravni ali na ravni enote.

Število zaposlenih se lahko razčleni glede na število tedenskih ur, ki jih opravijo. To število ur velja v razmerju z dolžino, ki velja za polni delovni teden v državah članicah ali v panogi enote ali v enoti sami.

Opozoriti je treba, da medtem ko je kategorija „zaposleni s polnim delovnim časom“ relativno homogena, ne moremo isto reči za kategorijo „zaposleni s skrajšanim delovnim časom“, kajti ta lahko pokriva kar koli med 20 % ali celo manj in 80 % ali več normalnega delovnega časa zaposlitvene enote.

Nemogoče je vzpostaviti točno razlikovanje med skrajšanim in polnim delom, zaradi razlik v delovni praksi med državami članicami in panogami.

Ne sme se mešati med delavci za skrajšani delovni čas (trajanje dela, manjše od normativnega) in občasnimi/sezonskimi delavci (ki lahko delajo za polni delovni čas ampak za določeno krajše obdobje, npr. začasni delavci, filmska ekipa, idr.).

Povezava k drugim spremenljivkam

Del števila zaposlenih (16 13 0)

Koda: **16 13 2**

Naslov: **Število vajencev**

Opredelitev:

Vključeni so vsi zaposleni, ki ne prispevajo polno k proizvodnemu procesu enote, ker delajo pod vajeniško pogodbo ali zaradi dejstva, da opravljajo strokovno usposabljanje, kar občutno vpliva na njihovo produktivnost.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del števila zaposlenih (16 13 0)

Koda: **16 13 5**

Naslov: **Število oseb, ki delajo na domu**

Opredelitev

Zaposleni, ki delajo na domu, so pododdelek zaposlenih oseb opazovane enote, ki izvajajo svojo profesionalno dejavnost od doma. Vključeni so samo zaposleni, ki delajo na domu, uvrščeni na plačilno listo opazovane enote.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del števila zaposlenih (16 13 0)

Koda: **16 14 0**

Naslov: **Število zaposlenih v ekvivalentu polne zaposlitve**

Opredelitev

Število zaposlenih, spremenjeno v ekvivalent polne zaposlitve (FTE).

Vrednost števila oseb, ki so delale manj od standardnega delovnega časa celo leto polni delovni čas zaposlenega delavca, naj se naj pretvorijo v ekvivalent polne zaposlitve, z upoštevanjem delovnega časa zaposlenega s polnim delovnim časom celo leto v enoti.

V tej kategoriji so vključene osebe, ki delajo manj od standardnega delovnega dne, manj od standardnega števila delovnih dni v tednu, ali manj od standardnega števila tednov/mesecev v letu. Pretvorba mora biti izvedena na podlagi števila delovnih ur, dni, tednov ali mesecev.

Povezava k drugim spremenljivkam

Število opravljenih ur zaposlenih (16 15 0) ali število zaposlenih s skrajšanim delovnim časom (16 13 1) se lahko uporabi pri pretvorbi števila zaposlenih (16 13 0) v ekvivalent polne zaposlitve.

Koda: **16 15 0**
Naslov: **Število opravljenih ur zaposlenih**

Opredelitev

Skupno število opravljenih delovnih ur zaposlenih predstavlja skupno število ur, dejansko opravljenih za rezultate opazovane enote v obdobju opazovanja.

Ta spremenljivka izključuje plačane ure, ki niso bile dejansko opravljene, kot so letni dopust, prazniki in bolniški dopust. Prav tako izključuje odmore za malico in potovanje med domom in delovnim mestom.

Vključene so dejansko opravljene ure med normalnim delovnim časom; dodatno opravljene ure nad tem časom; čas, porabljen na delovnem mestu za naloge, kakor so priprava delovnega prostora in čas, ki ustreza kratkim obdobjem počitka na delovnem mestu.

Če je točno število dejansko opravljenih ur nepoznano, se lahko oceni na podlagi teoretičnega števila delovnih ur in povprečne stopnje odsotnosti (bolniške, porodniške idr.).

Povezava k drugim spremenljivkam

Število opravljenih ur zaposlenih se lahko uporabi pri pretvorbi števila zaposlenih (16 13 0) v število zaposlenih v ekvivalentu polne zaposlitve (16 14 0).

Koda: **17 32 0**
Naslov: **Število prodajaln**

Opredelitev

To je skupno število prodajaln, s katerimi podjetje posluje, bodisi lastniških bodisi najemniških. Trgovine so opredeljene kot stalni prodajni prostori, v katere vstopijo kupci, da opravijo nakupe. Prodajalne morajo biti razvrščene v skupine 52.1 – 52.5 NACE Rev. 1.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del števila lokalnih enot (11 21 0)

Koda: **17 33 0**
Naslov: **Kategorije prodajnega prostora prodajaln**

Opredelitev

Poleg skupnega števila prodajaln se doda členitev glede na razrede prodajnega prostora.

Uporabljajo se ti razredi:

- manj kakor 120 m²
- od 120 do 399 m²
- od 400 do 999 m²
- od 1 000 do 2 499 m²
- od 2 500 do 4 999 m²
- od 5 000 do 9 999 m²
- 10 000 m² in več

Povezava k drugim spremenljivkam

To je členitev števila prodajaln (17 32 0)

Koda: **17 33 1**

Naslov: **Prodajni prostor**

Opredelitev

Prodajni prostor pomeni predvidene površine tistega dela prostora, ki je namenjen prodaji in razstavnemu prostoru, to je:

- skupna površina, do katere imajo dostop kupci, vključno s kabinami za pomerjanje,
- površine z blagajnami in izložbe,
- prostor za blagajnami, ki ga uporabljajo prodajalci.

Prodajni prostor ne vključuje pisarn, skladišča in pripravljavnih sob, delavnic, stopnišč, garderob in drugih pomožnih prostorov.

Koda: **17 34 0**

Naslov: **Število stalnih prodajnih polic in/ali stojnic**

Opredelitev

Ta spremenljivka pokriva skupno število stalnih tržnih prodajnih polic in/ali stalnih stojnic, s katerimi posluje podjetje, bodisi lastniških bodisi najemniških. Drugače kakor v trgovinah kupci običajno ne vstopajo v prodajne prostore prodajnih polic/stojnic, da opravijo nakupe. Stalne prodajne police/stojnice morajo biti razvrščene kot del razreda 52.62 NACE Rev. 1.

Koda: **18 10 0**

Naslov: **Prihodki od prodaje iz kmetijstva, gozdarstva, ribolova in industrijskih dejavnosti**

Opredelitev

Del prihodkov od prodaje, ki izhaja iz dejavnosti, klasificirane pod področje A do F NACE Rev. 1.

Prihodek od prodaje, ki izhaja iz nadaljnje prodaje blaga in storitev v nespremenjeni obliki, je izključen.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prihodek od prodaje iz industrijskih dejavnosti ne more biti ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Koda: **18 11 0**

Naslov: **Prihodki od prodaje od glavne dejavnosti na štirimestni ravni NACE Rev. 1**

Opredelitev

Del prihodka od prodaje, ki izhaja iz glavne dejavnosti enote. Glavna dejavnost enote je določena glede na pravila, določena v Uredbi Sveta o statističnih enotah št. 696/93 z dne 15. marca 1993 o statističnih enotah za opazovanje in analizo proizvodnih sistemov v Skupnosti ⁽¹⁾.

Vključen je prihodek od prodaje, ki izhaja iz prodaje blaga in storitev, ki so predmet podizvajalskega razmerja. Izključen je prihodek od prodaje, ki izvira iz nadaljnje prodaje blaga in storitev v nespremenjeni obliki.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prihodek od prodaje iz osnovne dejavnosti po štirimestni ravni NACE Rev. 1 ne more biti ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

⁽¹⁾ UL L 76, 30.3.1993, str. 1.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Koda: **18 12 0**

Naslov: **Prihodki od prodaje iz industrijskih dejavnosti**

Opredelitev

Del prihodka od prodaje, ki izhaja iz dejavnosti, razvrščene pod področje C do F NACE Rev. 1.

Vključen je prihodek od prodaje, ki izhaja iz prodaje blaga in storitev, ki so predmet podizvajalskega razmerja. Izključen je prihodek od prodaje, ki izvira iz nadaljnje prodaje blaga in storitev v nespremenjeni obliki.

Povezava k računovodskim izkazom podjetja

Prihodek od prodaje iz industrijskih dejavnosti ne more biti ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Del prihodka od prodaje iz kmetijstva, gozdarstva, ribolova in industrijskih dejavnosti (18 10 0)

Koda: **18 12 1**

Naslov: **Prihodki od prodaje iz industrijske dejavnosti brez gradbeništva**

Opredelitev

Del prihodka od prodaje, ki izhaja iz dejavnosti, razvrščene pod področje C do E NACE Rev.1.

Vključen je prihodek od prodaje, ki izhaja iz prodaje blaga in storitev, ki so predmet podizvajalskega razmerja. Izključen je prihodek od prodaje, ki izvira iz nadaljnje prodaje blaga in storitev v nespremenjeni obliki.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prihodek od prodaje iz industrijskih dejavnosti brez gradbeništva ne more biti ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Del prihodka od prodaje iz kmetijstva, gozdarstva, ribolova in industrijskih dejavnosti (18 10 0)

Del prihodka od prodaje iz industrijskih dejavnosti (18 12 0)

Koda: **18 12 2**

Naslov: **Prihodek od prodaje iz gradbene dejavnosti**

Opredelitev

Del prihodka od prodaje, ki izhaja iz dejavnosti, razvrščene pod področje F NACE Rev. 1.

Vključen je prihodek od prodaje, ki izhaja iz prodaje blaga in storitev, ki so predmet podizvajalskega razmerja. Izključen je prihodek od prodaje, ki izvira iz nadaljnje prodaje blaga in storitev v nespremenjeni obliki.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prihodki od prodaje iz gradbene dejavnosti ne morejo biti ločeno prikazani v računovodskih izkazih podjetja. So del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Del prihodka od prodaje iz kmetijstva, gozdarstva, ribolova in industrijske dejavnosti (18 10 0)

Del prihodka od prodaje iz industrijskih dejavnosti (18 12 0)

Koda: **18 13 0**

Naslov: **Prihodek od prodaje iz trgovinske dejavnosti**

Opredelitev

Ta del prihodka od prodaje izhaja iz trgovinske dejavnosti enote. Ustreza prodaji blaga, ki ga nabavi enota v svojem imenu in za svoj račun in proda naprej v enakem stanju, v kakršnem je bilo nabavljeno, ali po takem etiketiranju, pakiranju in zavijanju, kakor se običajno uporablja v trgovskih podjetjih.

Nadaljnja prodaja tega tipa se lahko razdeli na:

- nadaljnjo prodajo drugim trgovcem, profesionalnim uporabnikom idr. (prodajalci na debelo),
- nadaljnjo prodajo gospodinjstvom ali manjšim uporabnikom (maloprodaja).

Te dejavnosti so razvrščene pod področje G NACE Rev. 1 (razen vzdrževanja, popravil in posredništva ali po pogodbi veletrgovskih združenj 50.2, 50.4, 51.1 in 52.7).

Povezava k računovodskim izkazom družb

Prihodek od prodaje iz trgovinskih dejavnosti ne more biti ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Koda: **18 14 0**

Naslov: **Prihodki od prodaje iz posredniških dejavnosti (posredniki)**

Opredelitev

Del prihodka od prodaje, ki izhaja iz posredniške dejavnosti enote. Ustreza kakršnikoli proviziji za nakup in prodajo v imenu in za tretje osebe ter podobne dejavnosti.

Te dejavnosti so razvrščene pod skupino 51.1 NACE Rev. 1.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prihodek od prodaje iz posredniških dejavnosti ne more biti ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Koda: **18 15 0**

Naslov: **Prihodek od prodaje iz storitvenih dejavnosti**

Opredelitev

Prihodek vseh ponujenih storitev (bančnih in zavarovalniških, poslovnih in osebnih).

Ta spremenljivka vključuje prihodek od prodaje iz storitvenih dejavnosti, ustvarjen z glavno ali stransko dejavnostjo; nekatere storitvene dejavnosti lahko opravi industrijska enota. Te dejavnosti so razvrščene pod področje H do K in M do O ter tudi skupine popravil in vzdrževanja 50.2, 50.4 in 52.7 področja G NACE Rev. 1.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prihodek od prodaje iz storitvenih dejavnosti ne more biti ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Koda: **18 16 0**

Naslov: **Prihodek od prodaje iz trgovanja in posredništva**

Opredelitev

Del prihodka od prodaje, ki izhaja iz trgovinske dejavnosti enote in posredniških dejavnosti enote. Ustreza prodaji blaga, ki ga enota kupi v svojem imenu in za svoj račun in proda naprej v enakem stanju, kakor je bilo nabavljeno, ali po takem etiketiranju, pakiranju in zavijanju, kakršno se običajno uporablja v trgovskih podjetjih, kakor tudi kakršnikoli proviziji za nakup in prodajo v imenu in za tretje osebe ter podobne dejavnosti.

Nadaljnja prodaja se lahko razdeli na:

- nadaljnjo prodajo drugim trgovcem, profesionalnim uporabnikom idr. (prodajalci na debelo),
- nadaljnjo prodajo gospodinjstvom ali manjšim uporabnikom (maloprodaja).

Te dejavnosti so razvrščene pod področje G NACE Rev. 1 (razen skupine vzdrževanja in popravil 50.2, 50.4 in 52.7).

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prihodki od prodaje iz trgovanja in posredništva ne morejo biti ločeno prikazani v računovodskih izkazih podjetja. So del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Koda: **18 31 0**

Naslov: **Prihodki od prodaje od gradenj stavb**

Opredelitev:

Del prihodka od prodaje, ki izhaja iz dejavnosti, razvrščenimi pod področje F NACE Rev. 1 in ki se navezujejo na gradnje, razvrščene kot stavbe v klasifikaciji gradbenih objektov (CC).

Vključen je prihodek od prodaje, ki izhaja iz prodaje blaga in storitev, ki so predmet podizvajalskega razmerja. Izključen je prihodek od prodaje, ki izvira iz nadaljnje prodaje blaga in storitev v nespremenjeni obliki.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prihodek od prodaje iz gradenj stavb ne more biti ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Del prihodka od prodaje iz kmetijstva, gozdarstva, ribolova in industrijske dejavnosti (18 10 0)

Del prihodka od prodaje iz industrijskih dejavnosti (18 12 0)

Del prihodka od prodaje iz gradbene dejavnosti (18 12 2)

Koda: **18 32 0**

Naslov: **Prihodki od prodaje iz gradenj objektov nizkih gradenj**

Opredelitev

Del prihodka od prodaje, ki izhaja iz dejavnosti, razvrščenimi pod področje F NACE Rev. 1, in ki se navezujejo na gradnje, razvrščene kot gradbeni inženirski objekti v klasifikaciji gradbenih objektov (CC).

Vključen je prihodek od prodaje, ki izhaja iz prodaje blaga in storitev, ki so predmet podizvajalskega razmerja. Izključen je prihodek od prodaje, ki izvira iz nadaljnje prodaje blaga in storitev v nespremenjeni obliki.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Prihodek od prodaje iz gradenj objektov nizkih gradenj ne more biti ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del *čistega prihodka od prodaje*.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Del prihodka od prodaje iz kmetijstva, gozdarstva, ribolova in industrijskih dejavnosti (18 10 0)

Del prihodka od prodaje iz industrijskih dejavnosti (18 12 0)

Del prihodka od prodaje iz gradbene dejavnosti (18 12 2)

Koda: **20 11 0**

Naslov: **Nabava energetskih proizvodov (vrednost)**

Opredelitev

Nabave vseh energetskih proizvodov v obdobju opazovanja morajo biti vključene v tej spremenljivki samo, če so energetski proizvodi kupljeni kot gorivo. Izključeni morajo biti energetski proizvodi, kupljeni kot surovina ali za nadaljnjo prodajo brez predelave. Ta številka mora biti podana samo kot vrednost.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Nabava energetskih proizvodov ne more biti ločeno prikazana v računovodskih izkazih podjetja. Je del *surovin in potrošnega materiala*.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del nabave blaga in storitev skupaj (13 11 0)

Koda: **20 21 0 do 20 31 0**

Naslov: **Nakup energije po proizvodu:**

- nabava črnega premoga
- nabava koksa
- nabava briketov
- nabava plinskega olja
- nabava težkega kurilnega olja
- nabava drugih naftnih derivatov
- nabava zemeljskega plina
- nabava sintetično pridobljenega plina
- nabava obnovljenih virov energije
- nabava toplotne energije
- nabava električne energije

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Nabava posameznih energetskih proizvodov ne more biti ločeno prikazana v računovodskih izkazih podjetja. Je del surovin in potrošnega materiala.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del nabav energetskih proizvodov (20 11 0)

Koda: **21 11 0**

Naslov: **Investicije v opremo in čistilne naprave ter posebni dodatki proti onesnaževanju (večinoma oprema za prečiščevanje in nevtralizacijo odpadnih snovi pri proizvodnji)**

Opredelitev

Izdatki za investicije, ki so posledica nalog in dejavnosti, katerih glavni cilj je preventiva, zmanjševanje in odprava onesnaževanja in kakršne koli druge degradacije okolja.

Naloge in dejavnosti, ki pozitivno vplivajo na okolje, ampak se ne uvrščajo pod okoljevarstveno zaščito, so izključene. Tako so iz tega področja izključene dejavnosti, ki, čeprav koristne za okolje, v glavnem zadovoljujejo tehnične potrebe ali interne zahteve za zdravje in varnost podjetja. Ta omejitev velja v večini primerov za dejavnosti recikliranja, razvrščenega pod NACE 37.00 (reciklaža). Podatki, zbrani za to panogo, ne smejo biti dodani drugim naslovom NACE (glej klasifikacijo dejavnosti okoljevarstvene zaščite UNECE/Eurostat DOC/CES/822).

Oprema za prečiščevanje in nevtralizacijo odpadnih snovi pri proizvodnji zadeva dodatne tehnične naprave za uporabo v smislu okoljevarstvene kontrole. Te naprave delujejo neodvisno ali so opredeljeni deli, dodani proizvodnim zmogljivostim, učinkujejo na onesnaževanje, ki je bilo povzročeno, preprečujejo emisije ali razširitev škodljivih snovi ali merijo nivo onesnaževanja (nadzor). Investicija se računa po nakupni ceni ali po gradbenih stroških namestitve, vključno z načrti in stroški namestitve naprave. Nakup zemljišča, potrebnega za namestitve naprave, je tudi vključen. Izdatki, ki so osnovno namenjeni za varovanje zdravja in varnosti na delovnem mestu, so izključeni.

Te naložbe se pojavijo v dejavnostih, kot so zmanjševanje, preventiva ali obdelava odpadkov in odpadnih vod, preventiva in odstranitev ali zmanjševanje emisij v zrak, obdelava in odstranitev kontaminiranih tal in podzemnih voda, preventiva in zmanjševanje hrupa in stopenj vibracij, ohranitev ekoloških entitet in pokrajin kakor tudi nadzorovanje kakovosti okoljevarstvenih sredstev in odpadkov.

Povezava k računovodskim izkazom družb

Investicije niso prikazane v bilanci stanja. Vendar so povečanja, odprodaje, prenosi vseh osnovnih sredstev, kakor tudi popravki vrednosti teh osnovnih sredstev, prikazani v bilanci stanja ali v pojasnilih k računovodskim evidencam. Investicije v opremo in obrate za kontrolo onesnaževanja in posebni dodatki proti onesnaževanju so vključeni, vendar niso ločeno prikazani v seznamu opredmetenih osnovnih sredstev, vključenih v izkazih podjetja pod *osnovna sredstva – opredmetena osnovna sredstva*. Svetovalni forum za računovodstvo je predlagal, da se ta informacija razkrije.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del bruto investicij v opredmetena osnovna sredstva (15 11 0)

Koda: **22 11 0**

Naslov: **Skupni notranji izdatki za raziskave in razvoj**

Opredelitev

Raziskave in razvoj poskusov vključuje kreativno delo, opravljeno na sistematični podlagi, da se poveča zaloga znanja, vključno z znanjem človeka, kulture, družbe in da se to znanje uporabi za načrtovanje novih uporabniških rešitev.

Skupni interni izdatki so vsi izdatki za RR (raziskave in razvoj), ki potekajo v enoti, ne glede na vir sredstev.

RR je treba ločiti od izdatkov za celo vrsto sorodnih dejavnosti. Naslednje so potemtakem izključene iz izdatkov za RR:

- izdatki za izobraževanje in usposabljanje,
- izdatki za druge znanstvene in tehnološke dejavnosti (npr. informacijske storitve, testiranje in standardizacija, študije izvedljivosti idr.),
- izdatki za druge industrijske dejavnosti (npr. industrijske inovacije),
- izdatki za čiste finančne dejavnosti (vključene so druge administrativne in druge posredne podporne dejavnosti).

Notranji izdatki za raziskave in razvoj so vrednoteni po proizvodni ceni in vključujejo vse stroške poslovanja, vključno s stroški dela in izdatke za osnovna sredstva.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Izdatki za raziskave in razvoj se lahko, odvisno od nacionalnih zakonodaj, spremljajo na enem od treh mest, promet v neopredmetenih osnovnih sredstvih, promet v opredmetenih osnovnih sredstvih ali poslovni odhodki.

Če je po nacionalni zakonodaji lahko delno ali v celoti usredstvena, je odhodek vključen v promet neopredmetenih osnovnih sredstev, vključenih v računovodskih izkazih podjetja pod *osnovna sredstva - neopredmetena osnovna sredstva - stroški raziskovanj in razvoja*.

Če je po nacionalni zakonodaji samo delno usredstvena ali sploh ni usredstvena, je tekoči odhodek del *surovine in potrošni material, drugi stroški tujih storitev, stroški dela, in drugi poslovni stroški*, odhodek za osnovna sredstva pa je vključen v promet opredmetenih osnovnih sredstev, vključenih v računovodskih izkazih podjetja pod *osnovna sredstva - opredmetena osnovna sredstva*.

Koda: **22 12 0**

Naslov: **Skupno število osebja v raziskavah in razvoju**

Opredelitev

Raziskave in razvoj poskusov vključuje kreativno delo, opravljeno sistematično za povečanje znanja, vključno z znanjem človeka, kulture, družbe, in da se to znanje uporabi za načrtovanje novih uporabniških rešitev.

Treba je šteti vse osebe, neposredno zaposlene pri razvoju in raziskavah (RR), kakor tudi tiste, ki nudijo neposredne storitve, kot so menedžerji v RR, administratorji in uradniki. Izključiti je treba tiste osebe, ki nudijo posredne storitve, kot so osebje v menzi, varnostniki, čeprav so njihove plače pri izmeri odhodka vključene kot režijski strošek.

Osebje RR je treba ločiti od osebja za celo vrsto sorodnih dejavnosti. Naslednje je potemtakem izključeno iz odhodka za RR:

- osebe, zaposlene za izobraževanje in usposabljanje,
- osebe, zaposlene za druge znanstvene in tehnološke dejavnosti (npr. informacijske storitve, testiranje in standardizacija, študije izvedljivosti idr.),
- osebe, zaposlene za druge industrijske dejavnosti (npr. industrijske inovacije),
- osebe, zaposlene v administraciji in drugih neposrednih podpornih dejavnostih.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Skupno število osebja v raziskavah in razvoju ne more biti ločeno prikazano v računovodskih izkazih podjetja. Je del števila oseb, ki delajo, in se zabeleži v opombah k računovodskim izkazom podjetja (člen 43 (8)).

Povezava k drugim spremenljivkam

Del števila oseb, ki delajo (16 11 0)

Koda: **23 11 0**
Naslov: **Plačila podizvajalcem**

Opredelitev (za industrijo - Področje C do E NACE Rev.1)

Plačila podizvajalcem so plačila, ki jih enota nakaže tretjim osebam v zameno za industrijsko blago in storitve, dobavljene kot del podizvajalskega razmerja, opredeljenega, kakor sledi:

Dve podjetji sta povezani v *podizvajalskem razmerju*, kadar sta uresničena pogoja A in B:

A: podjetje - kupec, imenovan tudi *glavni izvajalec*, sodeluje pri zasnovi izdelka, pri čemer daje, tudi deloma, tehnične specifikacije *podjetju - dobavitelju*, imenovanemu tudi *podizvajalec*, in/ali ponudi materiale, ki se obdelajo;

B: podjetje - kupec proda izdelek podizvajalca, bodisi kot tak ali kot del kompleksnejšega izdelka, in prevzame poprodajno odgovornost za izdelek.

Opomba : Zgolj določilo o barvi, velikosti ali kataloški številki samo po sebi ne pomeni tehnične posebnosti. Izdelava izdelka po meri sama po sebi ne pomeni nujno podizvajalskega razmerja.

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Plačila podizvajalcem niso nujno prikazana ločeno v računovodskih izkazih podjetja. Vključena so lahko v *druge stroške tujih storitev* in *druge poslovne stroške*.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del skupaj nakup blaga in storitev (13 11 0).

Koda: **25 11 1**
Naslov: **Odstotni delež prihodkov od prodaje od trgovcev na drobno**

Opredelitev

Delež prihodka od prodaje trgovca na debelo (Oddelek 51 NACE Rev. 1), obračunanega za trgovce na drobno. Ta delež ustreza tradicionalni shemi proizvajalec ® prodajalec na debelo ® prodajalec na drobno ® potrošnik. Pazite, saj se ta delež izračuna na podlagi prihodka od prodaje iz trgovinskih dejavnosti (18 13 0).

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Odstotni delež prihodka od prodaje od prodajalcev na drobno je lahko ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Del prihodka od prodaje iz trgovinskih dejavnosti (18 13 0)

Opomba: Ta spremenljivka tvori skupaj s (25 11 2), profesionalnimi uporabniki in (25 11 3) končnimi potrošniki obsežno delitev *prihodka od prodaje iz trgovinskih dejavnosti* (18 13 0).

Koda: **25 11 2**
Naslov: **Odstotni delež prihodka od prodaje od profesionalnih uporabnikov (trgovci na debelo, drugi)**

Opredelitev

Delež prihodkov od prodaje trgovca na debelo (Oddelek 51 NACE Rev. 1), obračunanega za profesionalne uporabnike (podjetja, institucije, vladni organi idr.) in prodajalci na debelo. Izključena je prodaja prodajalcem na drobno in končnemu potrošniku. Pred končnim uporabnikom lahko distributer tvori kompleksno distribucijsko mrežo, vključujoč različne distributerje.

Pazite, da se delež prihodkov od prodaje izračuna na podlagi prihodkov od prodaje iz trgovinskih dejavnosti (18 13 0).

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Odstotni delež prihodka od prodaje od profesionalnih uporabnikov ni nujno ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Del prihodka od prodaje iz trgovinskih dejavnosti (18 13 0)

Opomba: Ta spremenljivka tvori skupaj s (25 11 1), prodajalci na drobno in (25 11 3) končnimi potrošniki obsežno delitev prihodka od prodaje iz trgovinskih dejavnosti (18 13 0).

Koda: **25 11 3**

Naslov: **Odstotni delež prihodka od prodaje od končnih potrošnikov**

Opredelitev

Delež prihodkov od prodaje trgovca na debelo (Oddelek 51 NACE Rev. 1), obračunanega za končne potrošnike. To ustreza stranski dejavnosti trgovca na debelo, ki deluje v obsegu trgovine na drobno.

Pazite, da se delež prihodkov od prodaje izračuna na podlagi prihodkov od prodaje iz trgovinskih dejavnosti (18 13 0).

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Odstotni delež prihodka od prodaje od končnih potrošnikov ni nujno ločeno prikazan v računovodskih izkazih podjetja. Je del čistega prihodka od prodaje.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del prihodka od prodaje (12 11 0)

Del prihodka od prodaje iz trgovinskih dejavnosti (18 13 0)

Opomba: Ta spremenljivka tvori skupaj s (25 11 1), prodajalci na drobno in (25 11 2) profesionalni uporabniki obsežno delitev prihodka od prodaje iz trgovinskih dejavnosti (18 13 0).

Koda: **25 21 1**

Naslov: **Odstotni delež nabav od trgovcev na debelo in nabavnih združenj**

Opredelitev

Ta spremenljivka, poleg tega da opisuje mrežo dobaviteljev trgovini na drobno, je približek, ki ga naredi prodajalec na drobno za ocenitev deleža neposrednih nakupov pri trgovcih na debelo in prek nabavnih združenj.

Pazite, da se delež nabav izračuna na podlagi nabav blaga in storitev za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki (13 12 0).

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Odstotni delež nabav od trgovcev na debelo in nabavnih združenj ne more biti prikazan ločeno v računovodskih izkazih podjetja. Je del s urovine in potrošni material, drugi stroški tujih storitev in drugi poslovni stroški.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del nabave blaga in storitev skupaj (13 11 0).

Del nabave blaga in storitev za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki (13 12 0).

Pazite, da deleži nakupov pri trgovcih na debelo in nabavnih združenjih (25 21 1) ter pri proizvajalcih (25 12 2) ne morejo ustrezati skupnim nabavam za nadaljnjo prodajo (13 12 0). Prvi dve spremenljivki ne vključujeta npr. nakupov pri prodajalcih na drobno in nakupov rabljenega blaga pri profesionalnih/zasebnih uporabnikih.

Koda: **25 21 2**

Naslov: **Odstotni delež nabav pri proizvajalcih**

Opredelitev

Ta spremenljivka, kakor tudi 25 21 1, opisuje mrežo dobaviteljev trgovine na drobno. Je približek, ki ga naredi prodajalec na drobno za ocenitev deleža neposrednih nakupov pri proizvajalcu.

Pazite, da se delež nabav izračuna na podlagi nabav blaga in storitev za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki (13 12 0).

Povezava k računovodskim izkazom družbe

Odstotni delež nabav pri proizvajalcih ne more biti prikazan ločeno v računovodskih izkazih podjetja. Je del s urovine in potrošni material, drugi stroški tujih storitev in drugi poslovni stroški.

Povezava k drugim spremenljivkam

Del nabave blaga in storitev skupaj (13 11 0).

Del nabave blaga in storitev za nadaljnjo prodajo v nespremenjeni obliki (13 12 0).

Pazite, da deleži nakupov pri trgovcih na debelo in nabavnih združenjih (25 21 1) ter proizvajalcih (25 12 2) ne morejo ustrezati skupnim nabavam za nadaljnjo prodajo (13 12 0). Prvi dve spremenljivki ne vključujeta npr. nakupov pri prodajalcih na drobno in nakupov rabljenega blaga pri profesionalnih/zasebnih uporabnikih.
